

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
nellsor egyszeri hirdetése
50 l. Közlemények sora 80 l.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Eperjes, Fő-u.
□ 59. szám. □
Telefon-szám: 16.

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

A rágalom ellen.

A felháborodás orkánja zúgott végig az országon, a felháborodásé azon az alattomos, pokoli aknamunkán, mely nem átalotta királyunk felkent személyét és felséges hitvesét alávaló, hazug hírekkel, rágalommal illetni. Tollunk irtózik attól, hogy ezeket a képtelen, fantasztikus meséket részletezzük, a célzata, tendenciája az ördögi fondorlattal kieszelt pletykának az volt, hogy diszkreditálja a korona viselőjét s hozzátartozóit a monarchia nemzeteteinek széles rétegei előtt, hogy ezáltal nyugtalanságot, kételyt keltsen bennük, gyanút ébresszen s ily módon megbénítsa a harcképességet s kiüsse hős katonáink kezéből a haza védelmére fogott fegyvert. Mert hogyan menjen a hadrakelt nép nyugodtan a harcmezőre, ha még a legfőbb hadúrban sem bízhatik, ha annak a sanda gyanúnak csírája fakadhatna fel lelkében, hogy készakarva viszik a mézszárszékre?

Nem is kételkedett abban senki, hogy e pletykahadjárat ellenségeink köréből származik, mint ahogy a háború kezdete óta únos-untalan terjesztettek híreket a monarchia kebelében sűrűn felbukkanó ellentétekről, lázadásokról. Méltán sorakozik ez a harci eszköz a négyéves háborúban használt embertelen fegyverekhez:

a dum-dum lövegekhez, a bűzös bombákhoz. De még azt kell mondanunk, hogy ezeknél is veszélyesebb a rágalom; a dum-dum löveg előtt fedezheti magát a harcos, — a rágalom ellen nincs védelem. A tömegek közé dobott pletykát alig lehet onnan gyökeresen kiirtani. Calumniare audacter, semper aliquid haeret, mindig marad valami a merész rágalomból. A hiszékeny köznép generációkon keresztül őriz meg egy-egy mesébe illő hagyományt. Moritz Hartmann német költő „Die böhmischen Bauern“ című versében leírja a cseh parasztnak II. József császárhoz való ragaszkodását. Kiverik a korcsmából Bécsből jött társukat, aki újságolja nekik, hogy a kapucinusok kriptájában a császár koporsóját mutatta neki a páterek egyike. Nem hiszik ők azt: viaszbábú lehetett a koporsóban, József császár még ma is él! Pedig 50 esztendő múlt volt akkoriban a népszerű császár halála óta.

Rudolf trónörökös alakja köré is legendákat font a néphit, világgá kellett bujdosnia, mert szerette a magyarokat; a világháború elején még várták haza, hogy élére álljon a harcoló seregeknek.

A népmese előszeretettel veszi alakjait a fejedelmi személyek köréből, királyfi, királyleány gyakran szerepelnek bennük,

mindig rokonszenves megvilágításban, idealizálva. Mátyás királyról hány mesés történet maradt fenn! Az értelmiségnek kell ügyelni arra, hogy ezek a galád rágalomok a köznépnél hitelt ne találjanak s a királyi család képe a tömegek tudatába ferde beállításban — elhomályosítva — ne kerüljön.

M . . . sz.

A természet felé.

A szellemnek és anyagnak jelenleg dúló egyenlőtlen harcában eszembe jut a filozófusok egyik legnagyobbikának: a görög Platonnak a tanítása, az eszméknek (ideáknak) és az anyagnak egymáshoz való kapcsolatáról, viszonyáról, kettőjüknek összekötéséről. Nem lehetetlen, hogy a jelen világháború is igen valószínűleg elmaradt volna, ha az eszme és anyag közt a viszony a történelmi fejlődés folyamán olyan barátságos lett volna, amint ezt a halhatatlan bölcsész kontemplálta. Talán az irtózatot rombolásoknak akkora rémképei sem meredtek volna iskolás ifjaink elé, ha az iskola a tömörkedni valóknak labirintusából az élet követelményeinek világosabb megértéséhez hamarabb közeledett volna. A fenséges görög gondolkodónak saját korában még nem volt sejtelméről, hogy az anyag az emberi esztől annyira át meg átalakítva nem csupán hasznos célok szolgálatában, hanem még sokkal inkább a hallatlan pusztítások, embergyilkolások előidézésében kilóditja sarkaiból a létnek, az ember existenciájának ama harmóniáját, amelyre kinek-kinek testestül-lelkestül törnie kell, mert

TÁRCA.

Ha most szabad lenne...!

Ha most szabad lenne minden mást feledni,
Szívnek szívbeszédre boldogan felelni, —
Ha most szabad lenne csókot adni százat,
Kitörni engedni minden fojtott vágyat, —
Ha most szabad lenne sírya ráborulni,
Eltitkolt szerelmet a fülébe sügní, —
Ha most szabad lenne, milyen szép is volna,
Talán nem bántódná, nem is szomorkodna,
Golyózúgást is csak nászi dalnak venné,
Halál érintése rózsasírba tenné,
Nevem sápadt ajkán ott is mosolyogna:
Istenem, Istenem... hejh csak szabad volna!
Hejh... csak szabad volna!

Szilágyi László.

Egy sóhajítás...

Egy sóhajítás — a levegőbe száll és úgy tűnik tova,
Miként az álomnak fuvalma...
Habár a szív, amelyből szállott,
Sokáig dermedetten állott,
Míg elröppent így bús szava.
Egy sóhajítás... a multnak szól tán,
Panasz a bús jelennek ajkán;
Vád, amellyel szólunk annak,
Ki oka volt a fájdalomnak.
Egy lobbanás — a tűz kihaltán...

És mégis — ahogy már kiszállott,
Könnyebbül szívem, dobogásod; —
Kí tudja: miért? ki tudja: honnan?
Vigasztalásnak fénye lobban: —
A boldogságot újra várod.

Incze Béla.

Összezőrdülés a nászúton.

Már Salzkammergutban jártak. Mosolygós ég tükröződött vissza a kristályvizű habokban. A Mondsee, az Attersee körül bolyongtak.
— Ha jó magam és saját szememmel nem látnám, sohse hinném, hogy egy közönséges tavacska ilyen színpompát tudjon kifejteni — szólt a fiatal asszony elragadtatva.

Férje örömsugárzó szemekkel nézte kis asszonyának csodálatát, elragadtatását.

— Tudtam, édes Gizikém, hogy tetszeni fog neked ez a földi kis paradicsom, s azért helyeztem előtérbe még a Svájcznál is. Oda is elmegyünk jövőre vagy azután, amikor majd kedved lesz — felelte Kőszeghy Sándor, az újdonsült férj. — Mindenesetre nagyobb szabású, fenségesebb Helvézia sziklás, gleccseres birodalma, mint ez a derűs, szép vidék itt, de hát fokozatosan akartam, hogy lássad a világ szebb pontjait s a mostani kirándulásunk kényelmesebb, nem oly fárasztó, mint egy svájci utazás.

— Te mindig a szegen találsz a fejet — felelte az asszonyka elpirulva és még mindig kissé szegénylősen.

— Talán megfordítva akartad mondani, édesem — kacagott a fiatal férj.

— Persze, persze! De tudod Sanyim, itt annyian nézik az embert, hogy zavarba jön még az embernek a nyelve is...

— Pedig hát ez nagy dolog? asszonyoknál — ejtette ki gondatlanul a férj.

Gizi azonban észre sem vette a megjegyzést s tovább zúgolódott:

— Tudod, amióta utazunk, sokszor azt gondolom, valami titkos írás lehet a hátunkon, amelyet mindenki lát, csak éppen mi magunk nem...

— Miféle titkos írás?

— Hát csak az: „Tessék ezt a két embert jól megnézni, ezek nászutasok!”...

Kőszeghy jóízűen nevetett ezen a kijelentésén. Mily gyerek ez az asszony! Persze hogy cédula van rajtuk, még pedig elég nagy, de nem a hátunkon, hanem a szemünkön főleg. Azok árulják el, hogy kik vagyunk. Az édes pillantások, az egymásbamerülések, a titkos, de könnyen megfigyelhető kézszorítások, aztán egy-egy ellesett szó, de hát főleg Gizikém gyerekarca — gondolta a boldog férj —, hisz

különben a kultúra haladás útjait a kételkedés csupa kérdőjeleivel cövekeli ki. Nem gondolta azt a nagy filozófus, hogy a jelen korral megjön majd az az idő, amikor az anyagi természetet csak számos közvetítéssel közelíthetjük meg s a technikai találmányok légiójának útján már nem is harmad-, hanem tized-, századkézből férköztethetjük magunkhoz. Bármennyi szitkot is zúdítunk az elmúlt régi korokra, mégis el kell ismernünk, hogy azok jobban tudtak uralkodni az anyag felett, mint a mai kor, amelynek rettenetes háborúját a technikai felkészültségek tömege nyújtja első-sorban hosszúra. S be kell látnunk, hogy nem volt kor, mely a szellemnek és a természetnek, az eszmének és az anyagnak ezt a mechanice elvesztett fonálát jobban lenne utalva keresni, mint a jelen világégéstől megleckéztetett mai kor. Úgy az iskolai, mint az iskolán kívüli kultúra kénytelen felocsúdni tömördek illuziójából s a nélkülözésektől megviselt intelligencia kénytelen belátni, hogy ma legkönnyebb a megélhetése a parasztembernek, aki a természettől elsőkézből nyeri mindennapi kenyerét. Az iskolák, a legmodernebb, legdisztintáltabb kulturának nagyszállítói belátják, hogy az erkölcsi ideákat nem keverik eléggé, nem hozzák kellő összeköttetésbe a mindennapi létkérdés anyagi feltételeivel, ha a gyermeket a zárt szobába, az íróasztal mellé utalják a kenyérkeresetre. A helytelen szülői nevelés mellett a legimpraktikusabb s idejét multa — főleg most — az az iskola, amelynek ifjúsága az absztrakt (a természettől elvonatkoztatott) oktatásából a mezőgazdasági foglalkozások restelését szívja magába. A miniszteri rendeletek már csak a mea culpát képesek a nevelő tanárban felkelteni, ha tanítványainak serege minden unszolás dacára sem fogható mezőgazdasági munkálatokra különösen a nagy szünetekben. Pedig az élet mai nyomorában itt ezeknek az idejük! Egyre jobban vádolhatók ma a pedagógusok, hogy az iskola zárt levegőjű eszmekörével levegőbe ragadták a gyermek lelkét, ha kínos fáradtságukba kerül rávenni az ifjúságot, hogy a kertekben, a szabad mezőn, erdőben fáradva dolgozzék s termelő szüleinek, hozzátartozóinak és másoknak segítse. A múltévi (1916/17.) értesítőkből meggyőződhetünk, hogy több iskola ifjúsági munkáscsoportokat szervezett a nagy-szüneti mezőgazdasági munkálatokra.

Vidékünkön szükség volna több munkaerőt mozgásba hozni s a termékenység kisebb fokát szorgalmasabb megdolgozással kipótolni. Ám ha ez intézkedésszerűen több oknál fogva nem lehetséges, legalább e szerény sorok szolgáljanak némi buzdításul a szives olvasónak, hogy az iskolás ifjúságot a nagy szünetekben a semmittevés kerülésével akár otthon vagy máshol földmunkálatok lelkes végzésére örömmel serkentse, hogy így is jobban megértsük mindnyájan a testet-lelket felüdítő természet hívó szótát.

Dr. Janicsék József.

Német gyermekek nyaralása Sárosban.

Az is mutatja a nemzetnek a király felkent személye iránt érzett szeretetét, ragaszkodását, hogy ebben az inséges időben is vállalta a németországi gyermekek ezreinek a szünetben való ellátását. Magunk is nyomorgunk, de azért készséggel honoráljuk a király kívánságát.

Más, szomszéd megyékben már régebben ventillálták ezt a kérdést, hangok hallatszottak pro et contra, Sárosban szóba sem került még a német gyermektelepek ügye.

Végre nálunk is aktuálissá vált a kérdés s a megvalósítás stádiumába lépett.

E hó 10-ikén e tárgyban értekezlet volt a városban. Dr. Holénia Gyula előadása szerint összesen 300 gyermek jön a megyébe Németországból, ezek közül 155-en Eperjesen nyerne elhelyezést, a többi Bártfa és Kisszeben között oszlik meg. Az eperjesi gyermekek közül 85, a róm. kath. nőegyletek gondozása mellett, a Sancta Maria-intézetben nyer elhelyezést; 40 gyermeket, az evang. nőegylet gondozása mellett, a Tanítók Házában szállásolnak el; végül 30 gyermeket az izr. nőegyletek vesznek gondozásba s a faipariskolában helyezik el.

Magánosok is vehetnek magukhoz gyermekeket hat hétre, teljes ellátásra; akik ilyet kívánnak — forduljanak dr. Holénia Gyula városi főorvoshoz.

Ekként Sárosvármegye is magyaros vendégszeretettel fogadja hatalmas szövetségünk csemetéit s bizton hisszük, hogy a kivétel, az elrendezés méltó lesz a nemes akcióhoz, dr. Holénia Gyula buzgólkodik rajta, kinek önzetlen, altruistikus ténykedését ezúttal is kiemeljük.

♦♦♦

mindenki azonnal észreveszi, hogy ujdonsült asszonyka.

— Nézd csak, nézd — szólalt meg újra a fiatal asszony — ezek a svájci stílusban épült kis házak, azok a csipkézett fedelek, az a faragványos tornác, minden, minden úgy néz ki, mintha egy nürnbergi babaváros volna. Nekem volt gyerekkoromban éppen ilyen játékom...

— Azt elhiszem neked s az nem is volt olyan régen — mosolygott Kőszeghy.

— Na ezt már kikérem magamnak, annak van legalább már 16 éve — felelte az asszonyka sértődötten.

— Kétéves korodban játszottál már ilyen szép házikókkal? — enyelgett a férj.

— Természetesen, még azelőtt is.

Mialatt így boldogan civakodtak, a kis gőzös elérte a tó partját. Kiszállottak.

— Most visszaroogunk a hotelünkbe s megebédelünk szépen. Jó lesz? Vagy itt maradjunk valahol?

— Bizony jó lesz hazamenni, mert korán keltünk s délutánra egy kis alvást terveztem, amúgy is meleg van ma nagyon.

— Remek gondolat! Csakugyan ma tikkadt a levegő, de tudod Gizikém, azért jobb szeretem ám ezt az időt, mint az itt uralkodó sokszor nagyon ködös, nedves napokat, mikor aztán szürke fátyolba van borítva minden s az ember abban a locs-pocs időben kijön s a béketűrésből, mert az egész útja hiába volt, nem lát a gyönyörű vidékből semmit. Bizony nem egyszer történt velem sokféle utazásaim alatt, hogy ott rekedtem valahol egy igénytelen faluban s ott ülhettem napokig a szállodában, fogcsikorgató tehetetlenségben.

— Bizony az unalmas állapot lehetett! Mi igazán szerencsések vagyunk, mióta utazunk, szép idő kedvez nekünk.

— Ez nem is lehet másképpen. Hiszen az angyalok mosolyognak a boldogságunkon és ha ők mosolyognak, az ég is mosolyog, ha

pedig az ég mosolyog, mi mosolygunk legjobban, ugyebár?

— Csupa mosolygás az életünk! Jaj, most veszem észre, hogy túlsokat emlegettük a mosolyt, s akkor tudod mi szokott bekövetkezni?

— Na, arra ugyancsak kíváncsi vagyok...

— Hát nem tudod? az ellenkező. Én nem vagyok babonás, de amikor valamit nagyon megdicsértem még az életemben, rögvést az ellenkezőre fordult.

— Talán csak nem? El sem tudnám képzelni arcodat mosolygás nélkül; te olyan volnál akkor, mint a nap fény nélkül, a virág illat nélkül, a...

— Óh hallgass már el, még költő lesz belőled...

— Hisz az rég vagyok, de nem versek költője... Titokban fájó érzéssel a pénztárcájára gondolt, amelyből már rémesen fogytak a szép kékhasú bankók. Már szinte mind elköltötte. A délutáni szieszta bevégeztével Salzburg

Városi közgyűlés.

Eperjes sz. kir. város közönsége július hó 11-ikén tartotta meg II. negyedévi rendes közgyűlését. A 31 pontból álló tárgysorozatnak első pontját képezte a polgármester félévi jelentése, melyben a folyó év első felében a városi közigazgatás körében felmerült fontosabb mozzanatokról és eredményekről számolt be. Részletesen indokolta azon nehézségeket, melyekkel a háborús gazdálkodásnak megküzdnie kellett és részvétellel emlékezett meg idős Meliőríz Kálmán, Dessewffy Ferenc és Rosmann Mózes városi képviselők elhúnytáról. A jelentéshez dr. Müller Bertalan szólott hozzá, dicsérvén a városi tanácsnak s különösen a helyettes polgármesternek a rekvirálás sima lebonyolítása körül kifejtett munkásságát s a közéletmezési ügyosztály létesítése alkalmából javasolta, hogy Balázs József helyettes tanácsnok mellé még egy városi tisztviselő osztassék be, mert a nagy forgalom és a munkahalmaz végső esetben azt fogják eredményezni, hogy a kitűnő munkásságot kifejtő vezető-tisztviselő az ügyek egyedüli ellátására képtelen lesz, vagy idegei csakhamar a város kárára tönkremenni fognak. A közgyűlés a javaslatot az indítvánnyal együtt jóváhagyólag és helyeslőleg tudomásul vette.

Tárgyaltatt Sárosvármegye főispánjának véghatározata a Faragó József polgármester ellen elrendelt fegyelmi eljárás ügyében, mely azon okból rendeltetett el, mert a polgármester a múlt évben a város közönségének egyébként dicséretet érdemlő ellátása körül állítólag szabálytalanságot követett volna el. Felolvastatt a polgármesternek azon jelentése, mely szerint Faragó József maga kéri a fegyelmi eljárás elrendelését. Miután e tárgyban már a múlt évben a vizsgálat megejtetett és a polgármesternek a város érdekében kifejtett munkássága kellő elismerést nyert, a formai alapon elrendelt fegyelmi eljárás tárgyában hozott véghatározat egyszerűen tudomásul vétetett.

A közgyűlés megszavazta a városi tisztviselők és alkalmazottaknak 1918. évi ruházati segélyét s a háztartási és gyámpénztári, valamint a város kezelése alatt lévő alapok számadásait jóváhagyólag tudomásul vette.

Tárgyaltatt a Szekcső-hídnak az állam által végleges jelleggel tervezett felépítése és

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése, díszműárú és fényképészeti kellékek nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

ezzel kapó vámszedés elvállalja részét.

A hon nézve a azon beje biztosított bontását leszámol vezetője a

Az Eper részvényt kért felem és dr. Ró utasított fogadatot világitási a részvény

A tárgy lata értelm tudomásul

KÖZ

A sáro vára az eper vármegye a követke

A már ny Fekete Bé

Jencsurák lakosok

(Ezzel gyü emelkedett Ifj. Körtvély

András hó Hernádszo

Mandl Her község pá (Ezzel gyü

Amrich Sá a rekvirál címén

(Ezzel gyüj Az eperjes Andráskó l

tanítónó g Szakmáry beküld Ugyanaz

Ugyanaz Ugyanaz (Ezzel gyüj

városában nevezetes s minden

Amint az asszony három nag tek, de telje golyókhöz, valamely c

— Mily csokoládéb

— Oly Mozartgoly mikor utol

Az ass golyókat, n csak nem nyalánk?! gyerekeknek

Nem sz kétszer em nek azok a

Amint egyszerre nagyon alá

adott, nem nem moso

— Mi h

— Óh

— Üljet

yülés.

önsége július hó... dévi rendes köz... tárgysorozatnak... mester félévi je... első felében a... felmerült fonto... nyekről számolt... n nehézségeket... dásnak megküzb... kezett meg idősb... Ferenc és Rosk... elhúnytáról. A... szólt hozzá, ... különösen a... ekvirálás sima... munkásságát s a... tésé alkalmából... helyettes tanács... viselő osztassék... a munkahalmaz... nényezni, hogy... vezető-tisztviselő... telen lesz, vagy... ra tönkremenni... ot az indítvány... ylesítőleg tudó... e főispánjának... f polgármester... ügyében, mely... a polgármester... nek egyébként... il állítólag sza... Felolvasatott... e, mely szerint... gyelmi eljárás... n már a mult... s a polgármes... ett munkássága... alapon elren... hozott végha... etett.

ezzel kapcsolatban elhatározatott, hogy a város vámszedési jogáról le nem mond, de inkább elvállalja a hidépítési költségnek aránylagos részét.

A honvédtüzér-laktanya továbbá építésére nézve a közgyűlés hozzájárult a vállalkozók azon bejelentéséhez, hogy ők a szerződés által biztosított jogukból folyólag a szerződés felbontását kérik. Egyszersmind elrendeltetett a leszámolás és annak az államépítészeti hivatal vezetője által leendő felülvizsgálata.

Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli részvénytársaságnak az áram árának 100%-ra kért felemelése iránti kérelme dr. Obetkó Dezső és dr. Rosenthal Adolf felszólalása után elutasított, de a városi tanács azon javaslata fogadtatott el, hogy a városi tanács a villamvilágítási és erőátviteli művek megváltása iránt a részvénytársasággal tárgyaljon.

A tárgysorozat többi pontjai a tanács javaslata értelmében gyors egymásutánban vétettek tudomásul.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. július 10-ikéig a következő adományok folytak be:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes entries like 'A már nyugtázott összeg K. 99,005.31', 'Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Jencsurák András és társai vörösvágási lakosok 50.-', etc.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes entries like 'Stefkó Nándor sebeskellemesi körjegyző által gyűjtött összeg 1000.-', 'Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Korach Miksa kassai lakos 55.-', etc.

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért - a hadiárvaik nevében - halás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. július 10 DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k., Sárosvárm. árvaszékének elnöke.

A Vöröskeresztnek. A Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjára a következő adományok folytak be: 242 korona a lemesvidéki Vöröskereszt-fiókegylettől, 168 korona a házi-asszonyok koronás adománya júniusra, nemkülönben N. N., Sebes 20 korona, amelyekért őszinte köszönetet mond: özv. Semsey Boldizsárné elnök, Vogel Béla pénztáros.

SZÉCHENYI-KÖR.

Széchenyi-körünk június 23-ikán megtartott jubiláris közgyűléséről szóló beszámolómból - technikai okok miatt - két igen becses üdvözlőbeszéd maradt ki. Nevezetesen a Kassai Kazinczy-Társaság nevében dr. Varga Kálmán másodelnök s a Szepesvármegyei Történelmi Társulat részéről Kalmár Elek löcsei kir. kath. főgimnáziumi igazgató által elmondott beszédek. E kiküldött képviselők szíves készsége lehetővé tette, hogy üdvözlő szavaik teljes szövegéhez hozzájuthassunk. Körünk közönsége bizonyára kedvesen veszi, ha hivatalos közlönyünkben - bár kissé az ünnep után - egész terjedelmükben leközzöljük e szép beszédeket is, hogy jubiláris díszközgyűlésünk becses emlékei között ezek megörökíttessenek.

Dr. Varga Kálmán másodelnök a Kassai Kazinczy-Társaság képviseletében ezeket mondotta:

„A Kassai Kazinczy-Társaság nevében örömmel siettünk Eperjes klasszikus földjére, hogy mi is ünnepelhessük a nagy Széchenyi emlékezetét, akinek negyvenesztendő eperjesi kultusza Eperjes és vele együtt egész Sárosvármegye lelkületét széppé, kedvessé varázsolta és magyar hazafiságát mindig ébren tartotta.

Dicsőség Széchenyinek mindenkoron! Ő benne ünnepeljük a nagy nemzetapostolt, aki elvesztettnek hitt hazánk feltámasztásának reményességét élesztette a magyar nép lelkületében.

Mert hiszen a Széchenyit megelőző korral valóban ráillett Madách mondása: „kivántam

városában ögyelegtek. Szemügyre vették a nevezetes épületeket, szobrokat, szökőkutakat s minden egyéb néznievalót.

Amint az utcákon gondtalanul ballagtak az asszonykának feltűnt az egyik kirakatban három nagy fekete golyó. Csokoládéból lehetek, de teljesen hasonlítotak egyébként billardgolyókhoz, csak hogy sötétbarnák voltak és valamely cukrászüzlet kirakatában pompáztak.

— Milyen nagyszerű golyók ezek, bizonyára csokoládéból vannak, nemde?

— Olyasvalamiből, ezek az úgynevezett Mozartgolyók, legalább úgy nevezték akkor, mikor utoljára itt jártam.

Az asszonyka sóváran nézte a Mozartgolyókat, nagyon szerette a csokoládét. De hát csak nem mutathatja be az urának azt, hogy nyalánk?! Isten ments! Hisz akkor még inkább gyerekeknek nézné...

Nem szólt tehát semmit, csak még egyszerűen emlegette, mily nagyszerűek is lehetnek azok a golyók.

Amint tovább haladtak az utcán, Kőszeghy egyszerre észrevette, hogy kis asszonyának nagyon alább szállt a kedve. Rövid feleleteket adott, nem csacsogott, mint még előbb is, nem mosolyog, hanem szóval, rosszkedvű.

- Mi bajod, Gizikém? Fáradt vagy talán?
- Óh nem.
- Ülünk le valahol?

- Óh nem.
- Talán kávézni szeretnél?
- Óh nem.

Hiába volt a férj minden kérdése, minden érdeklődése, az asszonyka szóval maradt.

Egy kis szeszély, egy kis duzzogás, semmi más - gondolta Kőszeghy. Majd elmúlik... Ő is elhallgatott.

Mikor azonban a délután eltelt s az asszonyka kedve nem derült fel, nyugtalanodni kezdett és már súlyosabb bajt sejtett.

Este, mikor pihenőre hazatértek, csak akkor vette észre Kőszeghy, hogy komoly baj van.

Az asszonyka félrehúzódott tőle, a szokott enyelgésre sem reagált.

Ezt már nem bírta tovább a fiatal férj s kérdezte:

- Miért haragszol, Gizikém?
- Hisz te nem szeretsz már!
- Az ég szerelmére, miért ne szeretnék?!
- Hát csak azért, mert nem találsz el kívánságaimat.

Elszontyolodva végigszalasztotta emlékeztében Kőszeghy a napi eseményeket. De sehol sem tudott támpontot lélni. Hisz sehol sem nyilvánított kis asszonya valamely óhajt vagy kívánságot. Törte, törte az esztét, de hiába.

A fiatal asszony magában tovább szepegett. Persze, hogy nem szeret, hisz most sem találja ki, mi volt a kívánságom... Ha szeretne, ki-

találna azonnal... Ilyenek a hatnapos férjek... Mi lesz később?! Én csak nem mondhatom meg, hogy, hogy... Nem! Ez méltóságomon aluli volna! Hol maradna a büszkeségem? Tovább duzzogott.

A férj pedig ezalatt mélyen elgondolkozva, a homlokára ütött. Ma nem voltunk a cukrászdában! Hogy nem jutott ez mindjárt az eszembe. De hisz voltunk mégis. De hát akkor mi lehet? Mi bántja Gizikémet? Talán csak nem akarta azokat a Mozartgolyókat? Hisz azok rosszak, belül valami egyszerű, fehér, kemény massa s kívül egy silány, vékony csokoládémáz. De hátha azokat akarta mégis, nem tudván, hogy azok rosszak.

— Gizikém, mit csináljunk holnap? - kezdé a beszédet újból Kőszeghy.

Semmi felelet.

Ej, most már kirukkolok, hátha eltaláltam.

— Gizikém, vegyek neked holnap Mozartgolyókat?

— Óh te édes Buksim! persze hogy vegyél... aztán holnap, holnap azt tesszük egész nap, amit te akarsz, csak egyedül azt...

Az újdonsült férj boldogan ölelte meg feleségét, de magában gondolta:

Ezt jó tudni, hogy az asszonyok gondolatját is el kell találni, mert máskülönben... baj van.

f. Mossóczy Gizella.

NŐ... kedése, kellékek... on 2-26.

kort, mely küzd semmiért!“. Kisfaludy, Berzsenyi, Kölcsey, Bajza mind a nemzet fájdalmát siratják és elveszítettnek nézik a magyart, míg utánuk Széchenyi, mint a nemzet prófétája, reformátora, a magyar nép lelkületének, cselekvésének irányt szab és államférfiúi bölcseséggel a magyar nemzet sorsát megalapozza.

Hála és dicsőség az Eperjesi Széchenyi-körnek, mert Széchenyi kultuszát az ifodalom és művészet legyőzhetlen erejével ápolta abban a gyönyörű gondolatban, hogy magyarok vagyunk és bennünket csakis a magyar nemzethez tartozásunk tehet boldoggá és teheti alkotásainkat valóban nagygyá.

A svájci szereti Alpeseit, az eszkimó örökös havát, magyar hazáért ver a mi szívünk, mert az ember nem katáng, hogy ott tenyészsen, ahová a szél fújja. A nemzetköziség gondolata a senkit nem szerető és senki által nem szeretett sivár lélek sajátja, mely irány megtöri a lélek boldogságát és a kedély nyugalmát, amely elvégre is az életcélnak egyedül érthető alapját képezi. A hazafias szent eszmék kiküszöbölésével egész bizonyos, előtérbe lép a kedély meghasonlása, az életunalom...

Mi kassaiak, Rákóczi Ferenc dicsőséges nagy fejedelmünk földjének lehetétől átitatva, Kazinczy szellemében azzal a hő óhajással köszöntjük az Eperjesi Széchenyi-kört negyvenéves jubileuma alkalmából, hogy az eddigi hazafias szellemben továbbra is fejlődjék, gyarapodjék, de nem mint a magyar nemzet multjának egyik szép emlékköve, hanem a magyar hazafias kultúrának legnemesebb élő kifejezője, éltetője és tanítója. Adja Isten!”

A Szepesvármegyei Történelmi Társulat kiküldöttének, Kalmár Eleknek az üdvözlőbeszéde a következő volt:

„Nagyméltóságú Elnök urak! Mélyen tisztelt ünneplő Közönség!

A Szepesvármegyei Történelmi Társulat testvéri üdvözlését küldi öt évvel idősebb bátyjának. Testvérek ők, mert egy szellem szülöttei: az ébredező magyar tudományos képzettség és terjedező magyar magasabb társadalmi műveltség gyermekei. És gyermekei az emberi szellem egy édes korszakának, a békéé, amikor ráértünk és erőnk fölöslegéből győztük napi munkánk jó elvégzése után az emberi szellem legszebb virágait termelni. Ha a természet a legnagyobb szépséget a virágban fejt ki: az emberi szellem legszebb virága a tudomány és művészet, legkedvesebb tömegvirága az általános társadalmi műveltség. Ilyen virág az ünneplő Széchenyi-kör. S ha most viharos idők sötét borulata alatt is nyitogatja szirmai és teregeti leveleit, ez azt mutatja, hogy hatalmassá fejlődött törzse van vezetőségében és van itt egy nagyszámú és nagyműveltségű magyar társadalom, melynek széles rétegeiben messzire nyújthatja gyökereit. Hát virágozzék és térjen vissza reá mielőbb az áldásosztó béke meleg napsugara!”

Dr. Wick Béla.

Czemétefürdő.

Czemétefürdőnek újból való felvirágoztatásáról beszélt tavasz óta mindenki s híre járt, hogy a város erősen akar hozzájárulni a fürdő rendbehozásához. S a dolog tényleg jól indult: a városi tanács ugyanis a fürdőt a hozzátartozó gazdasággal együtt Gellért Emilnek, a „Feketesas“ jóhírben álló bérlőjének adta bérbe, mind a többi, ami a fürdő rendbehozásához szükséges, magától értendőnek látszott. Így történt, hogy Czemétefürdő minden kiadó szobája csakhamar bérlőre, majd lakóra talált s jelenleg, július közepén, Czemétefürdőben csakugyan élnek fürdői élet van.

Hát vajjon a fürdő megfelel-e a hozzáfűzött

reménynek és várakozásnak s vajjon rendben van-e Czeméte fürdői élete? Mondjuk, hogy Czeméte van sok nyaraló s ezek ott úgy élnek, mint ahogy fürdőben szokás: fürdhetnek (egy fürdő lepedő nélkül három koronába kerül), ásványvizet is ihatnak, hisz ott van a fürdő kellő közepén egy gyönyörű oszlopokon nyugvó kupolás építmény, ez a kút, alatta pedig kevésbé tetszetős, alacsony, pincszerű oduban a forrás, amelynek vizéről azt mondják a beavatottak, hogy valamikor nagyon jó volt, most azonban mintha iszapízű volna; valószínűleg tisztítani kellene. De lenne ott sok egyéb temivaló is: a kúthoz vezető hidak rozogák s a kút környéke meg éppenséggel botrányos állapotban van. Szinte hihetetlen, hogy lehet annyi rondságöt egy ilyen helyen eltűnni, egy helyen, amely fénypontja kell hogy legyen és szokott is lenni minden fürdőnek. Csupán a fürdő keleti oldalán tapasztalhatni rendező, gondozó kezek nyomát, ugyanilyenek érvényesülnek a fürdőhöz tartozó szántóföldeken is: ott nincs gaz, ott nincs kivétel, csak a fürdő kútja és környéke a hamupipőke.

A természet Czeméte általában csodálatra méltót produkál: tessék csak a fürdő nyugati részében lévő fákat és bokrokat megnézni. Ezeknek eredetileg valószínűleg az volt a hivatásuk, hogy az út porát fölfogják; emberi kéz azonban évtizedeken át nem nyúlt hozzájuk, úgy hogy a villákat most már nemcsak az út pora ellen védik, hanem a napsugárnak az útját is elállják tőlük, sőt maholnap a fák ágai a szobákba is behatolnak. Ennek a következménye természetesen az, hogy a szép épületekben komorak, nedvesek, hidegek s ennél fogva nem is egészségesek a szobák. Ilyen szobákban hiába keres az ember üdülést s a legnagyobb szerencse még az, ha az időjárás kedvez a fürdővendégnek s ha ennél fogva minél kevesebbet szorul rá a szobára. A fürdővendég tehát lehetőleg kifelé törekszik, de hogy legyen mire leülni, ha elfárad, széket visz magával, mert a fürdőtelepen alig van egy-két közhasználatra szánt pad. A fürdővendég egyszer-máskor behatolna a szép erdőbe is, hisz ez Czeméte díszé; van is az erdőben sok sétaút, de ezek nagy része tele van avarral, galyakkal, az ember itt még könnyebben elfárad, pad azonban sehol sincs.

Hogy ily viszonyok mellett a czemétei fürdőzés, vagy ha úgy tetszik, nyaralás sok bajjal jár, az természetes s a jóságos fürdőző közönség mindezt elnézi; ez a művelt közönség — ha egyszer-máskor panaszkodik is — rendszerint csak a meglevő jót és szépet keresi, ezt pedig nagy bőségben találja Czeméte; ő belátja, hogy Czeméte, amely körülbelül 125 méterrel magasabban fekszik a tenger színe felett, mint Eperjes, gyönyörű a vidéke, hogy levegője fenyőbalzsamos és virágillatos, ezt becsüli meg a fürdővendég, ezt élvezzi s azért nem is kutatja sokat, hogy kiket terhel a felelősség Czeméte bajaiért.

Mi azonban, kik a fürdő felvirágoztatását a magunk részéről is szívesen előmozdítanók, úgy vélekedünk, hogy itt csak a városi tanács van hivatva megfelelő rendet teremteni s egy kis jóakarattal meglehet a kívánt eredmény. A bérlőben is megbízik mindenki, őt csak irányítani kell, ez pedig szintén a város dolga; de vannak ott még más tényezők is, ezek a czemétei háztulajdonosok. Meg vagyunk róla győződve, hogy ők is — saját érdekükben — szívesen fognak hozzájárulni ahhoz, hogy Czeméte minden ízében kifogástalan fürdő legyen. Sietni kell azonban a dologgal, mert a hibák olyan természetűek, hogy rövidesen — mondjuk egy hét alatt — szanálhatók; a fürdőző vendégek hadd vigyenek zavartalan emléket magukkal.

HIREK.

Személyi hírek. *Tahy* József alispán, udvari tanácsos a tegnapi napon Bártfafürdőre rándult, hol szabadságát tölti. Távolléte idejére dr. Dobay Zsigmond vármegyei tiszti főügyész helyettesképen látja el az alispáni teendőket.

Faragó József polgármester szabadsága folyó hó 15-ikén letelvé, újólaj átveszi a város vezetését.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminister lapunk kiadótulajdonosát, dr. **Kóós** István pénzügyi fogalmazót a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá kinevezte.

Előléptetés. A m. kir. pénzügyminiszter az eperjesi pénzügyigazgatóságnál **Meiszlinger** István pénzügyi titkári címmel és jelleggel felruházott pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter **Szepesházy** Bertalan pü. fogalmazót Budapestről az eperjesi kir. pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

Bártfa új rendőrkapitánya. Sárosvármegye főispánja **Vajda** Kálmánt Bártfa szab. kir. város rendőrkapitányává nevezte ki. A kinevezést Bártfa közönsége meglelégedéssel fogadta, az új rendőrkapitánytól várják a háború folytán meglazult közrendészeti állapotok megjavítását.

Esküvő. Deménfalvi Meliorisz József földbirtokos és neje szül. dezséri Rudnyánszky Ilona bárónő leányát, deménfalvi **Meliorisz** Maryt, felsővízközi dr. **Szepesházy** Bertalan arany-sarkantyús vitéz, tart. honvédtüzér-főhadnagy, pénzügyi fogalmazó, felsővízközi Szepesházy Imre nyug. ítélőtáblai bíró, országgyűlési képviselő és neje szül. Beör Gizella fia július 17-ikén délután 5 órakor vezeti oltárhoz az eperjesi plébániai templomban.

Eljegyzés. Ifj. **Mező** Lajos nyirbátori polg. iskolai igazgató eljegyezte **Lehoczky** Idát, nyirbátori gazd. szaktanítónőt.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom **legújabb** termékei a **Stehr**-féle könyvkereskedésben **kölcsönbe** kaphatók.

Záróra. **Saly** Győző, Eperjes sz. kir. város rendőrkapitánya a zárórát egy órával meghosszabbította s így most kávéházak, vendéglők éjjeli 12 óráig tarthatják nyitva helyiségeiket.

Kirándulás a Mincsolra július 21-ikén, vasárnap. Részletes tájékoztást Pálesch Árpád drogériája kirakatában kiteendő program fog nyújtani.

Cséplési idényre gép- és hengerolajat, **Tovotta-kenőcsöt** és valódi **gyantát** ajánl **Luchs** vasüzlet.

A M. Kárpátgyesület eperjesi osztálya július hó 10-ikén Szutórisz Frigyes ügyv.-elnök elnöklése mellett választmányi ülést tartott, mely több aktuális kérdéssel foglalkozott. Elsősorban tudomásul vette az ügyv.-elnöknek azt a jelentését, mely szerint sikerült neki a legutóbbi központi választmányi ülésen az alapszabálytervezetnél az eperjesi osztály észrevételeinek és óhajainak érvényt szerezni. Az egyesület szervező-bizottságának azt a javaslatát, mely szerint a felemelt tagsági díj már ez év július elejétől lépjen érvénybe, nem fogadta el a választmány, hasonlóképen elutasított a központi elnökségnek a felemelt tagsági díj felosztására vonatkozó indítványát. Az 500 kor. államszegélyt a választmány az Eperjestől nyugatra elterülő hegyvidéki útjelzések felújítására fogja felhasználni; az útjelzéssel kapcsolatban tájékoztatótáblák is fognak elhelyeztetni. Utak jelzésére a következő egyesületi tagok vállalkoztak: dr. Csáthy János, Faragó József, Oberländer László, Sztankay S. Thrór Gyula és Vöröss Sándor.

A tiszta közgyűlés
Miskolczon ezen résztve Gerhard Bé Mayer End Obál Béla, és dr. Walle gium egyhá a lemondó gatóválasztó jegyzőjévé totta meg. a háborús a Kollégium készséggel közül csak esperesség több egyház szavazott az amely eljárás részesült és.

Kirándul
7-ikén. E hó Eperjesi Os Pálesch-drog jelzett, kora De estefelédette szegérmég órákhozet hogy-ho Hernádszent szálltunk ki néztünk a m ségeinkkel. kezdehettük dőbe szívtul s enyhítettük igazgyönggy tokba verőd len s még patak partja még őzike is telő pillantás ban fölfele v Az út, melyé várt most re ez nehezebb midőn a le vezető úthoz tünk az elha lett. Innen g le a Király forráshoz, m szata alkalma járt. Nemsok szívesen gyű szétszéledve szakácsok né san a csípős titkos recept 3—4 éves tő már sok ma azt megízle de a kiránd itthoni“. Eb eső melegéb a Biela Ska panoptikum gyönyörű k gyögyek s el sima méské lyen ismét c felé s elővig fel a 820-as tult s így im hegyek, Kri az eperjes-t hegyig (836 ton pedig hegyek: Tu

A tiszai evangélikus egyházkerület közgyűlése rendkívüli érdeklődés mellett Miskolcra július 10-ikén folyt le. Eperjesről ezen résztvettek: Draskóczy Lajos, Fábry Viktor, Gerhard Béla, Gömör János, dr. Maléter István, Mayer Endre, dr. Mikler Károly, Liptai Lajos, Obál Béla, Öhlschlager Ödön, dr. Szlávik Mátás és dr. Wallentinyi Samu. A közgyűlés a Kollégium egyházi elnökévé Liptai Lajos esperest a lemondott Francz Vilmos helyébe, az igazgatóválasztmány póttagjává és az egyházkerület jegyzőjévé Fábry Viktor eperjesi lelkészt választotta meg. Az eperjesi theologiai tanároknak a háborús segínyt megszavazta és egyáltalán a Kollégiumról a legmesszebbmenő áldozatkészséggel gondoskodott. A kerületi ügyek közül csak egyet említünk: a lipitói és árvai esperesség ügyét. Ezekben az esperességekben több egyház tónyelvű jegyzőkönyvi kivonattal szavazott az egyetemes főfelügyelői állásra, amely eljárás a közgyűlésen méltó elbírálásban részesült és fegyelmi útra tereltetett.

Kirándulás a Biela Skalára 1918. júl. 7-ikén. E hó 6-ikán a Magyar Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának kis zászlóját, mely a Pálesch-drogéria előtt másnapra kirándulást jelzett, kora reggeltől forrón perzselte a nap. De estefelé Aeolus úgy megmosta, megfürdette szegényt jó friss esővízben, hogy bizony még órákhosszat potyogtak könnyei. A helyzet hogy-hogy nem, mégis úgy alakult, hogy Hernádszentistvánban másnap reggel 21-en szálltunk ki a vonatból, 21-en, akik szembenéztünk a még mindig felettünk tanyázó ellen-ségeinkkel. Utunkat csak jóval 9 óra után kezdhettük meg s nemsokára már tág tüdőbe szívtuk a hűvös, ózondús erdei levegőt s enyhítettük reggeli szomjunkt egy-két erdei igazyönggyel: eperrel, málnával. Csopor-tokba verődve daloltunk versenyt az érthetetlen s mégis oly szívhezszóló madárszóval s patak partján — bár pillanatig csak, de — még őzike is meghallgatott, azután egy neheztelő pillantással, hogy megzavartuk, gyors iramban fölfelé vette útját a meredek hegyoldalon. Az út, melyen ő oly könnyen tovairamodott, várt most reánk is és bizony valljuk be, nekünk ez nehezebben ment. Lehetett már 11 óra, midőn a letarolt Čečatova (771 m.) lábánál vezető úthoz értünk. A gerincről széttekintettünk az elhagyott s előttünk lévő hegyek felett. Innen gondozott erdei úton ereszkedtünk le a Király kútjához, ahhoz a jégvízű, felséges forráshoz, melyből a monda szerint egy vadászata alkalmával Mátás király enyhítette szomját. Nemsokára sípol, pattog a tűz, mely köré szívesen gyűl a társaság melegedni, lassankint szétszéledve azonban s csak a hivatalosak: a szakácsok nézünk könnyezve bár, de állhatatosan a csípős füsttel farkasszemet s készítjük titkos recept szerint a krumplicevet, melynek 3-4-éves történetéből most csak annyit, hogy már sok mama kapott hízelgő bókot fiától, ki azt megízlelte, hogy: „én nem tudom miért, de a kiránduláson a leves jobb volt, mint az itthoni“. Ebéd után az előbújó napocska jól eső melegében mentünk tulajdonképeni célunk: a Biela Skala (820 m.) felé. Útközben, mint panoptikum lencsén át, a lombzat között gyönyörű képekben tűnnek elő a kassabélai hegyek s előttünk is áll már a Biela Skala sima mészkövekkel szinte kirakott lejtője, melyen ismét csapatokba verődve kígyozunk fölfelé s elővigyázatot igénylő percek után érünk fel a 820-asra. A táj dél óta rohamosan tisztult s így innen a sárosi vár, a Strázsok, sóvári hegyek, Krivi Javor, Simonka, Bodon vára s az eperjes-tokaji hegylánc egészen a Kőszál hegyig (836 m., Kassán túl), a felénk eső par-ton pedig a hazai dombocskáink, az abosi hegyek: Tluszta, Strazsa, Hrad, előttünk az

Uhrinče-patak völgye, jobbra meg ismét látható a Čečatova. E hegyek között szürke országút, kanyargó sánpár s a Hernád hamuszín vize bujdoskázik. A Visoky Vrch (853 m.) alatt elhaladva, nem ejthetjük ki utunkból a csalán-erdőből kibámuló, kedves vadász házikót: a „Repi“-t, mely a kassaiak nagyszerű turisztikai ízléséről és áldozatkészségéről tesz tanúságot. Az út tovább is igen változatos, mert néha-néha mégis rosszul esik, hogy

„Lekaszálták már a rétet,
Nem hagytak rajt virágot...“

mert csak gyéren, az erdőszélen húzódik meg néhány campanula, digitális, de a virágra vágyó leánykezek nem jönnek zavarba: csokorba kötik, koszorúba fonják friss falombbal, fiatal fenyővel s felvirágozva vonulunk a Kossuth-sziklához, hol ismét csodakép vár: a Hernád a szepességi vasúttal ott szorong a mélyben alattunk. Abos hív, indul a putri s meg sem áll hazáig. Itthon még egy szívből jövő éljen kedves vezetőknek: Frenyó Lajos főgimn. tanár úrnak, ki e szép napba lelket, életet, belénk derűs kedvet öntött. *Oszvald Dániel.*

Pánszlávizmus Szepesben. A SZEPESI HÍRNÖK június 29-iki számában a fenti cím alatt a következőket olvassuk: „Török Tivadar korompavidéki körjegyző úr közlése szerint az Eperjesi Széchenyi-kör 40-éves örömmünnepe ismerkedő-estélyén Balogh Bertalan úr, a Borsod-Miskolci Közművelődési Egyesület elnöke egyebek között azt mondotta, hogy Szepesvármegyében elterjedt a pánszlávizmus. Büszkén, bátran mondhatjuk, hogy Balogh elnök úr téves értesülésére alapított nyilatkozatának éppen ellenkezője igaz: Szepesvármegyében mintaszerűen elterjedt a magyar hazafias érzület. Jobb időkben majd részletesen beszámolunk utóbbi évtizedeink ezirányú közmunkásságáról s állami, vármegyei, községi és egyházi közhatóságaink s főként iskoláink nagybecsű közreműködéseinek kiváló érdemességéről s eredményeiről. Most csak azt állapítjuk meg, hogy hazánk szerte közismeretű: vármegyénk szláv-ajkú lakosságának a csatateréken és itthon egyaránt rendületlen együttérzése s jóban-rosszban zavartalanul együttélése magyar nemzetünkkel. Mindennemű evvel ellenkező állítás közviszonyaink ismeretlenségéből származó tévedés, melyet a legszebben bizonyító való tények ezreinek felsorolásával cáfolhatunk meg. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület szepesvármegyei választmánya nevében dr. *Hajnóczy R. József*, ügyvivő alelnök“. Hasonló értelemben ír a SZEPESI LAPOK is. Megelégedéssel regisztráljuk a cáfoló helyesbítést.

A kinematográfok községesítése. A kormány a mozgófényképházakat községesíteni kívánja, mert a háborús tapasztalatok során a kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy a községek számára új jövedelmi forrásokat kell megnyitni és hogy egyik legdúsabb jövedelmi forrás éppen a rendkívüli népszerűsége szert tett, köznyelven *mozik*nak nevezett fényjátékokban rejlik. Hogy pedig a kormány ezúttal egész komolyan foglalkozik a mozgófényképházaknak a községek javára való biztosításával, ennek igazolására szolgál az, hogy tudtunkkal a belügy-minisztérium már elő is készíti a törvényjavaslat-tervezetet, amely nemcsak a jövőben létesítendő mozgófényképházaknak alapítási jogát kívánja a törvényhatóságok és községek részére biztosítani, hanem foglalkozik a már meglévő vállalatok kisajátításának kérdésével is, ami különösen azokban a nagyobb városokban bir komolyabb jelentőséggel, amelyekben a magánvállalkozás a maga lábát már erősebben megvetette.

Ukrániai utazások. A kassai keresk. és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy ezidő szerint Ukránia csupán állami hivatalok, közhatóságok vagy háborús áruközpontok hivatalos

kiküldöttei kaphatnak utazási engedélyt. Ezek szabályszerűen kiállított rendőrségi útlevelüket, utazásuk célját és körülményeit részletesen magába foglaló igazolvány kíséretében a m. kir. kereskedelmi múzeumnál bejelenteni kötelesek.

MULATTATÓ.

Rajzok.

(Az nem baj!) Persze, bizonyára úgy lesz, a kassa-oderbergi valami bűnös egyetértésben van a kávésokkal meg az efféle más éjjeli mulatókkal és csak azért indítja a vonatokat a hajnali órákban, hogy a közönség, különösen pedig az aranyifjúság az egész éjen át lumpoljon, költse a sok pénzt, aki már csak azért is inkább ezt az utat választja, mert ha lefekszik, még elalszik és lekési a vonatot. De mennyi és mindenféle baj származik ebből! A kelletlenségek már mindjárt az állomáson, a pénztárnál kezdődnek, hol a kassa előtt szorongó emberek között az a börtáskás fiatal ur (valami orvos vagy ügyvéd lehet) se állni, se várni nem tud, türelmetlenkedik, dühöng, mindenkibe beleköt, a benne lubickoló indulatok és hangulatok hatása alatt hol lent lobog, hol lent csoszog és lám, mire a nyíláshoz jut, már megint egész jámborral juhászodott és boldog hülye vigyorgással szól a kisasszonynak, hogy jejet kérek. — Jejet-jejet, de hova, milyent? Csicsergik odabenn. — No, drága nagysád, hát izé, hát nem tetszik tudni? Hát, hát no igen, Eperjesre, durrantja ki örömeiben, mert biz' Isten, hamarjában maga se tudta, hogy hová. Most a perronra siet, a kalauzt keresi, megtalálja, karöltve sétálgat és tárgyal vele nagykomolyan. — Nézze, édes barátom, én az éjjel egy kicsit mulattam, álmos vagyok, aludni szeretnék. — Kérem, azon segíthetünk! — Nono, édes barátom, de magának vigyázni kell ám reám, ha Eperjesre érünk, hát költson fel és ha valahogy bakafántoskodnék, ha nem akar-nék kiszállni, hát csak lódítson egyet rajtam. — Kérem, azon segíthetünk! — Mert lássa barátom, én ügyvéd vagyok (nem igaz, csak ügyvéd-jelölt) és máma egy igen fontos tárgyalásom van a törvényszéken (nem igaz, csak a telek-könyvbe akar benézni), amit semmi szin alatt sem szabad elmulasztanom. — Kérem, azon segíthetünk! — No jó, itt van ni, fogja barátom. — Köszönöm. — Hát mehetünk? — Hogyne, tessék, ez lesz az a kupé. — A függönyöket összekapkodni, a kilincset rácsukni pillanat műve volt és pasikánk a sok italtól, cigarettától, puncstól, pancstól (a tetejébe 2 tojással pohárban) egészen elnehezdedve sülyedt a kanapéra és máris aludt. Abos, Lemes, Kende, vígan dohogott a gőzös fölfelé és miután itt is, ott is ki- és beszálltak az emberek, ment-mendegélt a vonat egész a végállomásig, Orlóig. Orló! Orló! Kiabálta a kalauz és aztán odaosont ahhoz a bizonyos kupéhoz is, kinyitotta és gyöngéd cirógatással költögette a doktor urat, hogy helyben vagyunk, instálom, itt vagyunk! Dudolta hízelgőn.

— Igen? Eperjesen vagyunk? Tápászkodott az úrfi.

— Dehogyan Eperjesen, Orlón, Orlón vagyunk instálom.

— Hát megbolondult maga? Orlón? Nem Eperjesen? No hallja, hogy az a hétrétű csapna magába! Ajaj, édes barátom, jöjjön csak a főnök úrhoz, a forint jó volt ugy-e, no majd adok én most magának!

— De kérem, hiszen úgy tetszett mondani, hogy Orlóra megy valami érdekes, valami érdekes állapot, vagy tudom is én miféle asszonyhoz.

— Főnök úr, főnök úr! Kiabált a doktor.

— No, mi az, mi az? Avatkozott bele Morgó bácsi, a főnök úr.
 — Kérem — szólt a doktor — ez az ember, én, Eperjesen kellett volna kiszállnom és...
 — Az nem baj — tromfolt rá a kalauz — az nem baj!
 — De igenis az baj, nagy baj!
 — Nem baj!
 — Nem baj, nem baj, hát mi az ördög baj, ha még ez se baj?!
 — Instállok, most már tudok mindent. Hibáztam. Én az urakat összetévesztettem. Mert volt ám még egy másik úr is, egy orvos, aki meg ide akart jönni...
 — Nos és az hol van? kérdi hördülve, a szörnyű gyanútól gyötört főnök úr.
 — Kidobtam, instállok, Eperjesen.
 — Jesszusom, a feleségem! No, lesz nekem! És rohant, futott, Isten tudja hová, merre, kihez. Talán tudós asszonyért Palocsára...
 Az ügyvéd és a kalauz magukra maradtak, az egyik fűjt, ordított, dühöngött, a másik pedig egyre csak azt dünnyögte, motyogta, hogy: az baj, az a másik, az a baj!...

Lamos József.

Szerkesztői üzenet.

M. B., B-k. A vers még csak hagyján, de a prózai munkák gyengék, nem közölhetők. Csupa üres, fellengző frázis és olyan rejtjelmes sejtetések, amiket senkise ért meg. De azért ne csüggedjen, még kinöheti magát a csemete, vénája van hozzá.

Felelős szerkesztő: dr. Rosenberg Teofil.
 Kiadótulajdonos: dr. Koós István.

VASÚTI MENETREND.

Kassa felé:					
Eperjes város	ind.	7 ⁴¹	—	2 ⁰²	9 ⁴⁷
Eperjes	ind.	7 ⁵⁵	10 ⁵⁰	12 ⁰³	2 ²⁸ 10 ²⁵
Abos	érk.	8 ²⁶	11 ²⁰	12 ²⁶	2 ⁵⁹ 10 ³¹
Abos	ind.	8 ⁵⁷	11 ²³	12 ³²	3 ⁴³ 10 ⁵³
Kassa	érk.	9 ²⁵	11 ⁴⁵	1 ⁰⁷	4 ⁰⁹ 11 ²⁰
Kassáról:					
Kassa	ind.	4 ⁵⁵	12 ³⁷	2 ⁵⁶	4 ²⁵ 7 ⁴⁵
Abos	érk.	5 ²²	1 ¹³	3 ¹⁴	4 ⁵³ 8 ¹⁸
Abos	ind.	5 ²⁴	1 ¹⁵	4 ⁰⁴	5 ¹² 8 ²⁵
Eperjes	érk.	5 ⁵⁵	1 ⁴⁰	4 ⁴³	5 ⁴⁰ 9 ⁰³
Eperjes város	érk.	6 ²⁰	2 ¹⁵	—	— 9 ²⁵
Orló felé:					
Eperjes	ind.	6 ¹⁵	2 ¹⁰	—	9 ²⁰
Orló	érk.	8 ²³	4 ¹⁰	—	11 ²⁷
Orlóról:					
Orló	ind.	5 ³⁵	12 ⁰⁰	—	8 ⁰⁰
Eperjes	érk.	7 ⁴⁵	2 ⁰⁵	—	9 ⁵⁰
Szepesség felé:					
Eperjes város	ind.	—	—	2 ⁰²	2 ⁰² —
Eperjes	ind.	—	10 ⁵⁰	2 ²⁸	2 ²⁸ —
Abos	érk.	—	11 ²⁰	2 ⁵⁹	2 ⁵⁹ —
Abos	ind.	4 ³¹	12 ⁴⁶	3 ¹⁵	3 ³⁸ 8 ⁰⁰
Poprádfelka	érk.	7 ²⁰	2 ⁵¹	5 ¹²	6 ³² 11 ³⁰
Szepességről:					
Poprádfelka	ind.	8 ⁴⁷	10 ⁵⁰	3 ¹⁵	7 ¹⁷ —
Abos	érk.	11 ³²	12 ⁴⁵	5 ⁰⁶	10 ²⁷ —
Abos	ind.	1 ¹⁵	1 ¹⁵	5 ¹²	— —
Eperjes	érk.	1 ⁴⁰	1 ⁴⁰	5 ⁴⁰	— —
Eperjes város	érk.	2 ¹⁵	2 ¹⁵	—	— —
Bártfa felé:					
Eperjes	ind.	6 ²⁵	—	2 ²⁵	5 ⁰⁵
Bártfa	érk.	8 ⁵⁰	—	4 ²⁵	7 ¹⁵
Bártfáról:					
Bártfa	ind.	5 ⁴⁵	—	9 ³⁰	6 ⁰⁵
Eperjes	érk.	7 ³⁴	—	11 ³⁵	8 ⁴⁰

□ Jókarban levő □
BILLARD
 felszereléssel □ eladó.
 — Cím a kiadóhivatalban. —

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MÚSORA.**OLYMPIA:**

Vasárnap Maria Carmi felléptével: *Mikor a halottak megszólalnak*, dráma 4 felvonásban.
 Hella Moya felléptével: *A nemes paraszt*, rendkívül érdekes tárgyú film.

URÁNIA:

Kedden Franz Hoffer rendezésében: *Zengő akkordok*, dráma. *Szerelmes kísértetek*, vígj.

Csütörtökön Albert Bassermann kettős alakításában: *Homo duplex*, sorstragédia 4 felv.

Szombaton Lisa Weise fellépt.: *Havasi gyopár*, nagyvárosi erkölcsrajz 4 fejezetben.

Vasárnap Leon Rains felléptével: *A régi bűn*, kalandorjáték 4 felvonásban.

Az előadások kezdete hétköznap és vasár- s ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Legközelebb: *Júdáspénz*. Előkészületben: *Ki a tolvaj?*

Törkölytakarmány

kapható

a Tokaj-Hegyaljai Szőlősgazdák Törkölyfőző Szövetkezete gyártelepén Sárospatakon a következő minőségben és 100 kg.-kinti árak mellett:

Szárított törköly mag nélkül K. 60.—
 Szárított törköly liszté őrölve " 70.—
 Szárított törköly maggal, liszté őrölve " 80.—

4850—1918. szám.

Felhívás.

Alulírott erdőhivatal tisztelettel felkéri mindazon Eperjesen székelő állami, megyei és közhivatalt, amely tűzifaszükségletét a multban is az erdőhivatalnál szerezte be, hogy úgy a saját, valamint az alkalmazottainak téli tűzifaszükségletét is július hónap végéig közölni sziveskedjék.

Az alkalmazottak közül a nő, családós tisztviselők maximum 24, míg a nőtlenek, valamint az altisztek és más alkalmazottak 12 ürm.³ tűzifára tarthatnak — ha a készletek megengedik — igényt.

A készletek csekélyeége kívánatossá teszi, hogy csakis a tényleges szükséglet legyen, még pedig név szerint kimutatva.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal.

Bécsben

csak egy hely van, hova ön ellenőrző-pénztárai eladásával bizalommal fordulhat. Felvilágosítást mindenkor készséggel nyújt: a National-Registrier-Kassen G. m. b. H. WIEN, VI., Mariahilferstrasse 57—59.

Könyvelőnői

állást keres úrileány

oly helyen, ahol szombaton teendő nincs. ::

Cím a kiadóhivatalban.

Épülettervezéseket, előmérlet és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszínrajzi felvételek készítését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

A VIII. hadikölcsönre

minden befizetés nélkül jegyezhet, de mégis élvezi annak kamatait, ha

a „Berlini Viktoriá“-nál

páratlanul olcsó és kedvező életbiztosítást köt és csupán a biztosítási díjakat fizeti.

Példa: 30-éves egyén 20 évre szóló biztosítást köt 10,000 K-ra, melynek kezdő évi díja 509 K, 3% díjcsökkenés mellett az összteljesítmény K 6400.—

A 10,000 K hadikölcsönt a Viktoria a biztosított részére megvásárolja s neki javára írja: az 5% kölcsönkamat levonása után felmaradó és 4% kamatos kamattal gyümölcsöző kamatokat 20 év alatt K 2724-69
 Jegyzési jutalék " 50—
 Névérték és kibocsátási ár különbözete " 850— " 3624-69

A 10,000 K hadikölcsön ennélfogva kerül K 2775-31

Korábbi elhalálozás esetén a kedvezményezettnek kiadjuk azonnal a 10,000 K hadikölcsönkötvényt kamatokkal és bonifikációkkal együtt.

Képviselő: Székely Adolf Eperjes, Kerényi-u. 6.

Kitermelhető □□□□□□□□□□

erdőbirtokot

□□□□ keresek megvételre

lehetőleg vasút közelében, jó országgúttal. Hosszadalmas levelezések elkerülése végett kérek pontos és kimerítő adatokat fanemek, méretek, hely és vasútállomás stb. megjelölésével:

WALTER-bankiroda

Budapest, IX., Ráday-u. 43.

..... Telefon: József 68—70. ....

„SIGORIN“

csodagyorsasággal irtja

a poloskát.

Mintaüveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
 1 darab fecskendő 2 K. — Kapható: minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben. Budapesten Török-gyógyszertár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes, dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszerárban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Fleisch E. „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!